

[M. F. Mortensen.]

ikke kan optages i denne Lov, det hører hjemme under Landbrugsministeriet, men jeg har gerne villet benytte Lejligheden til at henlede Opmærksomheden paa dette Forhold.

Som Helhed finder jeg, efter som Forholdene har udviklet sig, at det er et godt Forslag, og ført ud i Livet paa en praktisk og god Maade med myndig og kraftig Haand vil det sikkert faa sin store Betydning, men dette afhænger for største Delen af, paa hvilken Maade Udvalgene, som skal administrere Loven, forstaa og har Vilje til at røgte deres Opgaver.

Jeg kan paa mit Partis Vegne anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling og til hurtig Gennemførelse her i Tinget.

Ejnar Kjær: Gennem de senere Aar har Arbejdsløshedsspørgsmaalet været drøftet mange Gange, og man kan vel ogsaa sige paa mange Maader her i Tinget. Man har talt om Størrelsen af, om Aarsagerne til og Midlerne mod det Onde, som alle erkendte at Arbejdsløsheden var, men hvad enten Spørgsmaalet blev behandlet ud fra den ene eller den anden Synsvinkel, saa kunde man, lige meget hvem der beskæftigede sig med Spørgsmaalet, altid spore en vis Bekymring fremkaldt af Forstaaelsen af, at en yderligere Stigning af Arbejdsløsheden under de givne Forhold vilde blive en Katastrofe for Samfundet.

Denne Bekymring er i de sidste Par Maaneder i betydelig Grad blevet øget. Alle er klar over, at Arbejdsløsheden er stor, og at Mulighederne for, at den i den kommende Tid vil blive endnu større, er til Stede. Det, man før anede som mørke Skygger i Horisonten, er nu blevet til sorte Skyer, som hænger os lige over Hovedet. Der findes næppe nogen ude i Landet, og jeg gaar ud fra, at der slet ikke findes nogen her inde i denne Sal, som ikke forstaa, hvad den økonomiske Omvæltning, den sidste Tid har bragt, vil betyde for selve Beskæftigelsesspørgsmaalet.

Jeg gaar, som sagt, ud fra, at alle er klar over det, og jeg skal derfor ikke komme ind paa det her, men nøjes med at sige, at under den Situation, hvori vi i Øjeblikket befinder os, da taber mange af de hidtil gældende Synspunkter deres Gyldighed, da maa man uden Skelen til Fortidens Principper sætte alt ind paa at udnytte selv den mindste Chance for at skaffe Arbejde — der bliver lidt nok endda —, og da maa man under Trykket af den Fattigdom, der truer meget store Dele af Befolkningen, kræve,

at kun de, for hvem alle Arbejdsmuligheder er stænget, skal have offentlig Hjælp. Hvad jeg her har nævnt, staaar altsaa for mig som den mørke Baggrund for det foreliggende Lovforslag.

Jeg tager dette Lovforslag som en Erkendelse af, at Venstre havde Ret i de Betragtninger, som vi senest for 2 Maaneder siden gjorde gældende, og som vi har gjort gældende mange Gange før: at der var ledigt Arbejde, samtidig med at man havde ledige Arbejdere, som var i Stand til at udføre det. Det havde været lettere, forekommer det mig, og jeg synes ogsaa, det havde været klogere, om man havde taget Problemet op dengang og havde løst det. Man gjorde det ikke, hvilket dog ikke skal forhindre mig i at anerkende, at man tager det op nu. Om man saa gør det paa den rette Maade og i tilstrækkeligt Omfang, er en anden Sag.

Vi har fra Venstres Side, naar vi har beskæftiget os med disse Ting, stedse hævdet to Hovedprincipper. Det første var dette, at alt ledigt Arbejde saa vidt gørligt skal konstateres, og det andet var det, at hvis saadant Arbejde fandtes, da maatte de Mennesker, der ikke var fast knyttet til en By, et Sogn, en Egn, og som kunde udføre dette Arbejde, selv søge det. Jeg lægger overordentlig megen Vægt paa dette sidste. Der er et gammelt Ord, der siger, at Vorherre giver Himmelens Fugle Føde, men de skal selv finde den. Omskrevet, sat i Forhold til de Ting, vi her beskæftiger os med, maa det vel hedde, at Samfundet maa søge at skabe Tilstande, hvorunder der bliver mest muligt Arbejde, men Arbejderne maa selv finde det, de Arbejdere, for hvem dette er muligt.

Man har i Lovforslaget, som det foreligger, været inde paa begge disse Principper. Det ledige Arbejde skal konstateres gennem de foreslaaede Udvalg, og jeg vil gerne sige, at jeg anser dette at fremskaffe Oplysninger om Arbejdsmuligheder paa de forskellige Steder for at være Udvalgenes væsentligste Arbejde. Men da uudnyttede Arbejdsmuligheder ikke alene findes paa Landet, men ogsaa i Byerne — jeg behøver her kun at minde om Mangelen paa kvindelig Husmedhjælp —, mener jeg, at Udvalgene ikke alene skal nedsættes i Landkommunerne, men i samtlige Kommuner Landet over. Valgmaaden finder jeg ikke helt tilfredsstillende. Jeg kunde meget ønske, at man i Stedet for at lade Kommunalbestyrelsen vælge et Medlem, Arbejdsløshedskassen et andet og Amtmanden et tredje, overlod til Kommunalbestyrelsen at vælge